

МАТЕРІАЛИ II МІЖНАРОДНОЇ
СТУДЕНТСЬКОЇ НАУКОВОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ

ЦИФРОВІЗАЦІЯ НАУКИ
ТА СУЧАСНІ ТРЕНДИ
ЇЇ РОЗВИТКУ

ТОМ 2

М. МИРГОРОД, УКРАЇНА

**5 ЛИСТОПАДА
2021 РІК**

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 16. ФІЛОЛОГІЯ ТА ЖУРНАЛІСТИКА

PECULIARITIES OF TRANSLATION OF ENGLISH MILITARY TERMS INTO UKRAINIAN <i>Podrez Y.V., Scientific adviser: Skobnikova O.V.</i>	6
THE MAIN TRANSFORMATIONS IN THE PROCESS OF ENGLISH-LANGUAGE TRANSPORT TERMINOLOGY INTO UKRAINIAN TRANSLATION (BASED ON THE WEBSITES OF TRANSPORT AND LOGISTICS COMPANIES) <i>Nazarova L. Y., Moskalenko O. I.</i>	8
КАТЕГОРІЯ НАРАТИВНОЇ НАПРУГИ В МОВІ ТА МОВЛЕННІ <i>Лободзінська К.А., Науковий керівник: Марченко В.В.</i>	10
КОМУНІКАВНО-ПРАГМАТИЧНИЙ АСПЕКТ ІНТЕРТЕКСТУАЛЬНОСТІ <i>Комар Ю., Науковий керівник: Коломієць С. С.</i>	13
КОНЦЕПТ <i>ЖІНКА</i> В АВТОРСЬКІЙ КАРТИНІ СВІТУ ОКСАНИ ЗАБУЖКО <i>Михайлова В.В., Науковий керівник: Сабліна С.В.</i>	15
ЛІНГВОКУЛЬТОРОЛОГІЧНА СПЕЦИФІКА МУЛЬТИПЛІКАЦІЙНОГО ФІЛЬМУ <i>Мізгуліна Р.В., Науковий керівник: Федоренко С.В.</i>	19
НАЦІОНАЛЬНО-КУЛЬТУРНА СПЕЦИФІКА ФРАЗЕОЛОГІЧНИХ ОДИНИЦЬ НА ПОЗНАЧЕННЯ УКРАЇНСЬКОГО МЕНТАЛІТЕТУ <i>Данєва А.А., Науковий керівник: Погрібний І.І.</i>	21
ПРАГМАЛІНГВІСТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ЕПІТЕТІВ У РОМАНІ ДЖОНА СТЕЙНБЕКА «ГРОНА ГНІВУ» <i>Філоненко Б., Науковий керівник: Христич Н.С.</i>	24
СЕМАНТИЧНА ТИПОЛОГІЯ АНГЛОМОВНОЇ ФАХОВОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ <i>Дмитрієв О.І.</i>	27

СЕКЦІЯ 17. ПЕДАГОГІКА ТА ОСВІТА

FOREIGN AND UKRAINIAN STUDENTS EDUCATION TENDENCIES AS WELL AS PSYCHOLOGICAL AND PHYSIOLOGICAL PECULIARITIES BY OWN RESEARCH AND OBSERVATIONS RESULTS <i>Vagherizadeh Mohammad Amir, Scientific supervisor: Tkachenko E.V.</i>	29
ВИЗНАЧЕННЯ ГОТОВНОСТІ ДИТИНИ ДО НАВЧАННЯ У ШКОЛІ <i>Стратій Н.О., Науковий керівник: Василюк А.В.</i>	32
ІНТЕРАКТИВНА ДОШКА ЯК ІННОВАЦІЙНИЙ ЗАСІБ СУЧАСНОГО УРОКУ <i>Галепа Д.А., Науковий керівник: Стрілецька Н.М.</i>	35
ОСОБЛИВОСТІ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ ДО ОСОБИСТІСНО ОРІЄНТОВАНОГО НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ <i>Сачук Г.В., Науковий керівник: Авраменко К.Б.</i>	39
ПРОСУВАННЯ ОСВІТНИХ ПОСЛУГ ЗА ДОПОМОГОЮ DIGITAL-ТЕХНОЛОГІЙ <i>Фадєєва Є.О., Науковий керівник: Новохатько Л.М.</i>	41

Лободзінська Катерина Анатоліївна, здобувач другого рівня вищої освіти факультету лінгвістики
*Національний технічний університет України
 «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського», Україна*

Науковий керівник: Марченко Валентина Володимирівна, канд. філол. наук, доцент, доцент кафедри теорії, практики та перекладу англ. мови
*Національний технічний університет України
 «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського», Україна*

КАТЕГОРІЯ НАРАТИВНОЇ НАПРУГИ В МОВІ ТА МОВЛЕННІ

Питання категорії наративної напруги в мові та мовленні привертає увагу великої кількості вітчизняних та зарубіжних вчених, а дослідження явища напруги та його реалізації в мові, мовленні та літературі залишається однією з найнеординарніших і найменш досліджених тем для вивчення.

Сьогодні, у сучасному мовознавстві та літературознавстві немає вичерпного єдиного визначення терміну «напруги», що свідчить про невизначеність природи цієї концепції та її категорії. Деякі науковці наполягають, що поняття «напруга» належить до мовних явищ [8], а інші відносять його до виключно психологічної природи [5, с. 9].

Значну увагу вітчизняні та зарубіжні вчені приділяли дослідженню концепції сприятливості. Створення наративної напруги називається мистецтвом напруги, яке хвилює людину через події в наративі та викликає певну реакцію [6, 7].

Н. Л. Мишкіна розглядає напругу як енергодинамічну властивість комунікативних одиниць мови і вважає, що категорія напруги створюється за допомогою окремих проєктивних властивостей мовних одиниць [4, с. 70]. Дослідниця констатує, що ступінь напруги у структурі тексту «залежить від кількості «бар'єрів», що перешкоджають миттєвій реалізації проєкцій слівформ» [4, с. 74].

У своєму дисертаційному дослідженні Т. В. Юдіна розглядає напругу як семантичну категорію результату мовлення, в основі якого лежить зображуваний в ньому конфлікт [5, с. 8]. У тексті ця категорія відображається певними, в залежності від інтенції автора, мовними та позамовними засобами, які, у свою чергу, допомагають читачу концентрувати увагу в очікуванні кульмінації, логічного завершення ситуації чи вирішенні окремого конфлікту. Дослідниця розглядає персонажів літературного твору, їхні стосунки та їхній психологічний стан на момент конфлікту – учасниками конфлікту, для яких характерна напруга [5, с. 7–8].

На думку Т. В. Юдіної, категорія напруги є динамічною, так як розвивається у три етапи: створення, нагнітання і ров'язання. Дослідниця диференціює наступні типи напруги: одиничну та множинну; безперервну і ступінчасту; вирішену, невирішену і частково вирішену [5, с. 8]. Т. В. Юдіна вважає, що завдяки різнорівневим граматичним, лексичним, синтаксичним та композиційно-стилістичним одиницям, які характеризуються семантичною та функціональною спільністю, створюється план вираження категорії напруги.

Дослідниця виділяє номінативні, дескриптивні та виразні типи лексичних засобів, які застосовуються для активації напруги, і вважає, що їх участь в мовленні автора і персонажа є різною, так як різними є і їхні функції: номінативна і дескриптивна – в авторському мовленні і виразна функція – в мовленні персонажа [5, с. 12].

В. Г. Адмоні був одним з перших східноєвропейських лінгвістів, хто у своїх працях описував категорії напруги та напруженості. Вчений стверджує, що ці категорії мають лінійну, «горизонтальну» побудову, завдяки чому являють собою міцні єдності, які не руйнуються і переважно оформлюються за допомогою інтонації [1, с. 19-21]. Проте, у деяких випадках речення можна звести до міцної структури, у якій окремий компонент, необхідний для її існування, знаходиться в кінці утворення, чим і створює напругу у всій структурі. Напруженість, «яка виникає в синтагматичному (лінгвістичному) ряді, під час розгортання цього ряду як взаємозв'язок між його попередніми і наступними компонентами» В. Г. Адмоні називає синтагматичною напруженістю [1, с. 16]. Принцип синтагматичної напруженості автор застосовує не лише до малої граматичної конструкції – речення, а й до більшого утворення – тексту і вважає, що в процесі читання інтерес читача повинен зростати.

Українська дослідниця Г. В. Лещенко визнає напруженість як складну концепцію, що характеризує рівень нарративної напруги, яка утворюється двома модусами нарративу: стратегічними незавершеністю та невизначеністю, які викликають у читача зацікавленість, та стратегічним витісненням, яке пов'язане з очікуванням і викликає у читача стан тривоги [2, с. 56-57].

Англійський науковець М. Тулан виступає за власну теорію «забування миті за миттю» і пояснює її тим, що людина не може обійтися без таких станів як невизначеність та нерішучість. Вчений, наголошує на тому, що знання завершення результату мовлення, уникаючи напруги, не несе ніякої цінності і не є перевагою. М. Тулан впевнений, що, незважаючи на мільйони років еволюції, людство й дотепер не здатне прогнозувати результат повторюваних подій, і так як в природі не існує цілковито повторюваних подій, то у людини й не виникає потреби у цій навичці [9, с. 131].

На сьогодні не існує єдиного трактування категорії напруги для усіх сфер, причиною цього став комплексний характер поняття, опис якого потребує міждисциплінарного підходу, який буде об'єднувати напрацювання різноманітних теорій: інтересу, читацького сприйняття, читацьких афектів, мапування, конструювання та інших сучасних концепцій [3, с. 82]. Лінгвальний феномен напруги, у сфері мови, виступає інформаційною неповнотою гештальту, що підтримується багатозначністю одиниць мови. Напруга, у сфері мовлення характеризується аналізом мовних засобів на різних рівнях мови, завдяки яким описується морально-психологічний стан персонажа як реакція на розвиток подій в нарративі [3, с. 81].

Список використаних джерел:

1. Адмони В. Г. Синтагматическое напряжение в стихе и прозе. *Инвариантные синтаксические значения и структура предложения*: (Доклады на конференции по теоретическим проблемам синтаксиса): книга. Москва: Наука, 1969. С. 16-26.
2. Лещенко А. В. Понятие саспенса в контексте современных научных исследований. *Science and*

Education a New Dimension. 2014. № 29. С. 55–57.

3. Лещенко Г. В. Категорія напруженості в англomовному гостросюжетному оповіданні: лінгвокогнітивний аспект: дис. ... канд. філ. наук: 10.02.04. Харків, 2018. 457 с.
4. Мышкина Н. Л. Внутренняя жизнь текста: механизмы, формы, характеристики. Пермь: Изд-во Пермского ун-та, 1998. 152 с.
5. Юдина Т. В. Категория напряженности и средства ее выражения: автореф. дис. ... канд. филол. наук: спец. 10.02.04. Ленинград, 1990. 13 с.
6. Brewer, W.F.: The Nature of Narrative Suspense and the Problem of Rereading. *Suspense: Conceptualizations, Theoretical Analyses, and Empirical Explorations*. 1996. PP. 107–127.
7. Carroll N. Toward a theory of film suspense. *Persistence of Vision*. 1984. № 1. Volume 1. PP. 65-89.
8. Lehne M, Rohrmeier M, Koelsch S. Tension-related activity in the orbitofrontal cortex and amygdala: an fMRI study with music. *Social Cognitive and Affective Neuroscience*. 2014. №10. Volume 9. PP. 1515–1523.
9. Toolan, M. Multimodal electronic narratives and literary form. *Newperspectives on narrative and multimodality*. 2010. PP. 127–141.